

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “COORDINACIÓ DE SEGURETAT I SALUT DE LES OBRES D'AMPLIACIÓ DE L'ESTACIÓ REGENERADORA D'AIGÜES DE L'ESTACIÓ DEPURADORA D'AIGÜES RESIDUALS DE L'ESCALA AL TM D'ALBONS – COFINANÇAT PEL FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER) DE LA UNIÓ EUROPEA, EN EL MARC DEL PROGRAMA DEL FEDER DE CATALUNYA 2021-2027”. CTN2600220

Antecedents

El Departament de Contractació sol·licita l'emissió de l'informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars del contracte especificat a l'encapçalament (PCAP), d'acord amb l'article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (en endavant, LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe regula la licitació d'un contracte que té per objecte l'assenyalat a l'apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la coordinació de seguretat i salut de les obres per a l'execució del “Projecte constructiu de l'ampliació de l'estació regeneradora d'aigües de l'estació depuradora d'aigües residuals de l'Escala. TM d'Albons”.

L'actuació està recollida a la planificació hidrològica vigent dins el Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya del període 2022-2027, codi B4.024 “Milliores de tractament i ampliacions de les ERAs existents i perllongament de les xarxes de distribució, per usos ambientals, agrícoles i recreatius en l'àmbit del Consorci d'Aigües Costa Brava Girona (CACBG)”.

S'incorpora el codi CVP que identifica l'activitat econòmica objecte del contracte que constitueix una prestació de caràcter intel·lectual en els termes que estableix a disposició addicional 41ena de la LCSP (71247000-1 – Supervisió de treball de construcció). La contractació s'encabeix en la definició que dona l'article 17 de la LCSP de la tipologia contractual de serveis.

Pel que respecta a la necessitat de la contractació, es recomana afegir en l'apartat A.2 del quadre de característiques que la designació del coordinador en matèria de seguretat i salut durant l'execució de les obres per part del promotor de les obres és necessària d'acord amb l'article 3 del Reial decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció.

D'acord amb l'article 116 de la LCSP s'argumenta en l'informe justificatiu de la necessitat de contractació la insuficiència de mitjans interns en l'elevat volum, especialització i complexitat de les d'obres que executa l'ACA, i, en què la funció del personal de l'Àrea d'Execució d'Actuacions és la del seguiment tècnic i administratiu de les obres.

Es justifica que no es pot dividir en lots l'objecte del contracte, d'acord amb el que preveu l'article 99.3 b) de la LCSP, per raó de la intel·lectualitat de les tasques i la necessitat de coordinació tècnica d'una obra completa i d'un únic responsable que assumeixi la responsabilitat dels treballs.

En aquesta licitació no és d'aplicació la disposició addicional segona del Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut d'Empresa Pública Catalana, modificada pel Decret llei 3/2025, de 4 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de contractació pública, pel fet que l'import de les obres que resulta del projecte constructiu no supera els 15M d'euros (el VEC de l'execució de l'obra ascendeix a 1.294.241,96 €).

De conformitat amb l'article 9.3 del Text refós de legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC), el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts. Aquest règim es recull en les clàusules quarantena a quarantatresena del PCAP. Es preveu el règim ordinari de recursos atès que pel valor estimat del contracte (inferior a 100.000 €) no és procedent el recurs especial en matèria de contractació de l'article 44 LCSP.

El contracte té un valor estimat de 18.128,61 € (més IVA) i, en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada. L'objecte del contracte està cofinançat amb el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat és inferior als 140.000 € (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor al ser un contracte de caràcter intel·lectual no superen el 45% del total.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LCSP i l'article 159.4.a) de la LCSP, comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE) a la data final de la presentació d'ofertes. No obstant això, per tal de no limitar la concurrència, també es considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes.

Contingut del plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, a la Guia actualitzada de redacció de plecs de clàusules administratives particulars de la Junta Consultiva de Contractació Pública i al Manual de comunicació del Programa del FEDER de Catalunya 2021-2027 elaborat per la Direcció General de Fons Europeus i Ajuts d'Estat del Departament d'Economia i Finances. Concretament, seguint les previsions d'aquest últim document, s'inclou la referència a la participació de la Unió Europea i al programa específic del FEDER i l'emblema del període si bé manca afegir en el plec de clàusules administratives una clàusula en la qual es facin constar expressament les obligacions de l'adjudicatari pel que fa a les normes de visibilitat, transparència i comunicació. S'indica que el cofinançament FEDER és d'un màxim del 40% de la despesa elegible.

Les dades econòmiques del contracte es contemplen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina per preus unitaris. El valor estimat del contracte és de 18.128,61 € (més IVA), incorpora l'import de licitació 15.470,09 € (més IVA) i un increment màxim del 20% de la fase 2 del contracte (treballs durant l'execució de les obres). El pressupost base de licitació inclou l'IVA i té un valor de 18.718,80 €.

En la determinació de l'import de licitació es tenen en compte el preu, termini i dedicacions establertes en el PPTP d'acord amb l'article 309 de la LCSP. Així mateix s'ha previst una partida alçada a justificar que no admet baixa per al visat dels treballs.

La clàusula tercera indica el conveni col·lectiu utilitzat per al càlcul de l'import de licitació (Conveni col·lectiu nacional d'empreses d'enginyeria i oficines d'estudis tècnics, inspecció, supervisió i control tècnic i de qualitat), i s'indica que en aquesta clàusula que "en l'establiment de costos garantit que disposin d'uns sous bruts superiors als mínims fixats". Tanmateix, no hi ha cap previsió de com comprovar que efectivament serà d'aplicació aquesta garantia relativa a què el personal disposi d'un sou brut superior al mínim per conveni, la qual cosa per tant en dificulta el seguiment i la seva materialització real. Es recorda que l'article 100.2 de la LCSP determina que en el pressupost base de licitació es tenen en compte els costos salarials estimats a partir del conveni laboral de referència.

La justificació dels càlculs es recull al PPTP. Respecte de l'adequació dels imports i del seu càlcul s'estarà al que informi l'OCEF en l'informe de fiscalització corresponent.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant els imports assignats a cada exercici pressupostari (2026-2027), la identificació del projecte, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. S'incorpora a l'expedient l'autorització del director de la despesa pluriennal del contracte, citant-se l'acord del consell d'administració que li ha delegat la facultat. S'indica així mateix que amb posterioritat el consell d'administració ha ratificat la resolució d'autorització dels compromisos de despesa amb càrrec a pressupostos d'exercicis futurs, si bé no consta en l'expedient. La Direcció General de Pressupostos i la Intervenció General han emès conjuntament la Instrucció 2/2026, de 26 de març de 2026, sobre la tramitació i gestió dels expedients de compromisos de despesa amb càrrec a pressupostos d'exercicis futurs. L'apartat 8.8 d'aquesta instrucció preveu que "Els compromisos amb càrrec a exercicis futurs de la resta d'entitats del sector públic han de ser autoritzats pels òrgans de govern respectius. Aquesta competència s'ha d'entendre indelegable". Pel que fa a l'observança de la instrucció, la normativa pressupostària vigent respecte l'adquisició de compromisos pluriennals i l'adequació del crèdit consignat s'estarà al que pugui informar l'OCEF en el seu informe.

En aquest apartat C s'indica que el contracte està cofinançat amb fons europeus FEDER en el marc del Programa FEDER de Catalunya 2021-2027. L'instrument preveu que el cofinançament és com a màxim del 40% de la despesa elegible.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini total de durada del contracte de 9 mesos que resulta de la suma dels terminis parcials previstos per a cadascuna de les 3 fases del contracte (1 mes treballs previs, 7 mesos treballs durant l'execució de les obres, 1 mes treballs finals).

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal com s'especifica a la clàusula onzena i a la lletra F del quadre de característiques, es presenten dos sobres vist que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

A l'apartat G del quadre de característiques es regulen els requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b) de la LCSP. Tampoc es determina la classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents. En relació amb la solvència

econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a) de la LCSP, es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de 27.121,91 € (més IVA). Aquesta solvència és proporcional amb l'objecte del contracte atès que l'import exigit no supera l'import d'1,5 del valor estimat del contracte, màxim permès per la llei. I quant a la solvència tècnica o professional, segons l'article 90.1.a) de la LCSP, es demana una relació dels principals treballs, de naturalesa igual o similar a l'objecte del contracte, realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys i s'indica expressament que han de ser en l'àmbit de l'objecte del contracte. La relació haurà d'indicar l'import, les dates i el destinatari, i, l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat haurà de ser com a mínim de 12.690,02 € (més IVA). S'incorpora una breu justificació de l'import requerit respecte de la qual s'estarà a l'informe de l'OCEF.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, a més d'acreditar la seva solvència, la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres principals de l'equip tècnic descrit al PPTP i proposat a l'oferta (el coordinador/a de seguretat i salut i suplent/a del coordinador/a), compromís que s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 2. En aquest compromís no es podran incloure els noms de les persones de l'equip, ni tampoc cap altre dada identificativa, advertint-se de l'exclusió del licitador de la licitació en cas d'incompliment. D'acord amb l'annex 11, aquest compromís constitueix una obligació contractual essencial de forma que el seu incompliment comportaria la resolució del contracte.

S'observa que en aquest apartat s'afegeix l'obligació de l'adjudicatari de mantenir en vigor una pòlissa de responsabilitat civil professional. Tanmateix aquesta obligació guarda una naturalesa diferent a l'adscripció de mitjans personals, de forma que no hauria de formar part d'aquest apartat.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitatius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública.

S'indica que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100. Aquesta valoració es desglossa, d'una banda, en criteris sotmesos a judici de valor (memòria tècnica descriptiva i anàlisi del projecte; i sistemes per al seguiment, control i gestió) amb una puntuació màxima de 31 punts, i, per l'altra, en criteris de qualitat automàtics atenent als conceptes i criteris especificats en l'Annex núm. 3a i 3b (experiència del coordinador de seguretat i salut, formació específica del coordinador de seguretat i salut, experiència del suplent del coordinador, classificació ambiental del vehicle, funcions de les dones dins l'equip o titulat júnior dins l'equip) fins a un màxim de 49 punts. Cal revisar els criteris automàtics en la mesura en què s'agrupa en un mateix criteri "funcions de les dones o titulat júnior dins l'equip principal". La finalitat i justificació de la funció de les dones dins l'equip principal obeeix a objectius de paritat de gènere mentre que l'aportació del titulat júnior es justifica per la necessitat de disposar coneixements i metodologies més recents desenvolupades en l'àmbit universitari. No poden conformar doncs el mateix criteri automàtic de valoració de la qualitat de l'oferta. Es justifica la relació dels criteris d'adjudicació amb

l'objecte del contracte. D'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes mediambientals i aspectes socials d'acord amb l'article 145 de la LCSP.

Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicarà la fórmula que s'indica amb una puntuació màxima de 20 punts. Respecte la fórmula s'estarà a allò que pugui observar l'OCEF en el seu informe.

L'oferta econòmica s'ha d'ajustar al model de l'annex 1, la presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 3a, mentre que la sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió.

L'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals. Cal corregir les referències que es fan a la baixa sobre el pressupost de licitació d'execució de les obres. S'observa que aquest apartat estableix criteris referits únicament al preu, tot i que en l'oferta es valoren altres criteris no econòmics. Es recorda que, d'acord amb l'article 149.2.b de la LCSP, cal identificar les ofertes que es trobin incurses en presumpció d'anormalitat, devent els plecs contemplar paràmetres objectius que tinguin en consideració l'oferta en el seu conjunt (criteris econòmics i tècnics). És per això que es recomana acudir a la Guia de models per a la detecció de les ofertes anormalment baixes de la Direcció General de Contractació Pública (elaborada el desembre de 2025) per poder implementar el contingut de l'article mencionat de forma correcta, tot sens perjudici del criteri de l'OCEF. La clàusula catorzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en aquests casos que haurà d'ajustar-se a les previsions de l'article 159.4 de la LCSP i la Circular, d'1 d'octubre de 2021, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que ha de presentar l'oferta millor valorada abans de l'adjudicació (declaració responsable respecte la viabilitat tècnica, econòmica i de terminis de la seva proposta, declaració responsable sobre la tipologia de vehicle ofert, l'acreditació de la solvència tècnica de l'empresa d'acord amb l'Annex 6a, l'acreditació de la formació i experiència de les persones que formaran part de l'equip així com l'acreditació dels projectes similars indicats a l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics. Cal revisar aquest apartat en tant que el contingut és repetitiu i se'n pot simplificar i unificar la redacció. La resta de la documentació que ha de presentar el licitador proposat com a adjudicatari es recull a la clàusula quinzena. Després de l'adjudicació, l'adjudicatari ha de presentar el visat per part del col·legi professional corresponent a les tasques a realitzar per part del coordinador/a en matèria de seguretat i salut.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b) de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva d'un 5% de l'import de licitació (apartats K i L del quadre de característiques). La garantia definitiva respon dels possibles defectes dels treballs executats que sorgeixin durant el termini de garantia que es determini en el PCAP. Tanmateix en aquest contracte no se n'ha establert i s'ha justificat a l'apartat R del quadre de característiques, de conformitat amb l'article 210 de la LCSP, per la naturalesa del propi contracte en què s'exerceixen actuacions preventives durant la fase d'execució de l'obra. S'entén doncs que l'adequació de la prestació contractual es pot comprovar durant l'execució del contracte i no requereix de termini de garantia.

L'apartat M del quadre de característiques estableix condicions especials d'execució de tipus social (compliment de la clàusula ètica trentena del PCAP) i el compliment de les condicions per a procedir a la subcontractació (clàusula trenta-tresena del PCAP).

D'acord amb els articles 203 i 204 de la LCSP es preveuen modificacions del contracte previstes (apartat N del quadre de característiques). Es preveu com a causa específica de modificació del contracte la necessitat d'ampliar el termini de la fase 2 quan comporti la necessitat d'execució d'unitats que resulti en un import superior al que es pot recollir a la liquidació segons l'article 309.1 de la LCSP. S'indica en aquest apartat que d'acord amb la necessitat de mantenir la vigència dels terminis respecte al contracte principal aquest supòsit serà objecte d'una tramitació d'ampliació de termini juntament amb la tramitació d'ampliació de termini de les obres. Seria convenient ajustar la regulació d'aquesta causa de modificació en el sentit que la modificació s'aplicarà quan calgui ampliar el termini d'execució del contracte per ajustar-lo a la durada de les obres i que la quantificació econòmica de la modificació s'efectuarà atenent al pes específic de la dedicació del personal segons la fase que concerneixi. El contracte de direcció de les obres, en tant que també és complementari del principal d'obres, també haurà d'ajustar-se a aquestes previsions.

No es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers pel caràcter intel·lectual de l'objecte del contracte. Això no obstant, l'apartat P del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació llevat de les tasques considerades crítiques en el contracte (la realització dels treballs assignats a la figura del coordinador/a en matèria de seguretat i salut). Cal revisar la clàusula trenta-cinquena que conté erròniament previsions referides al contracte d'obra.

La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

En aquest contracte els preus no es poden revisar (apartat Q del quadre de característiques).

S'identifica en l'apartat W del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-cinquena. Cal revisar les remissions que es fan en les clàusules del contracte als apartats del quadre de característiques.

L'apartat X del quadre de característiques remet a l'instrument de finançament europeu pel que fa als mecanismes de control de les fites i objectius.

L'Annex 7 determina la informació bàsica i la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació.

Pel que respecta finalment al règim de penalitats que són d'aplicació al contracte, l'Annex 9 fixa les penalitats per demora en l'execució, per incompliment parcial o per compliment defectuós, per incompliment de condicions especials d'execució i d'altres obligacions. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat). S'estableixen unes penalitats reforçades per demora i se'n justifica la seva previsió en base al compliment de terminis de la planificació hidrològica que empara l'actuació. També es detallen les penalitats per canvi dels membres de l'equip tècnic compromesos a adscriure en l'execució (sempre mantenint les característiques ofertes) quan no es notifiqui dins del termini previst, així com les previstes per a l'incompliment de la condició especial d'execució relativa a les obligacions de la clàusula ètica i de les obligacions de subcontractació, entre

d'altres. Es recull expressament en aquest annex 9 l'exigibilitat de danys i perjudicis per als casos d'incompliment de l'adjudicatari quan no s'hagi previst una penalitat o en cas que sigui insuficient, possibilitat prevista a l'article 194 de la LCSP.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars de serveis sotmès a informe d'acord amb les observacions efectuades.

